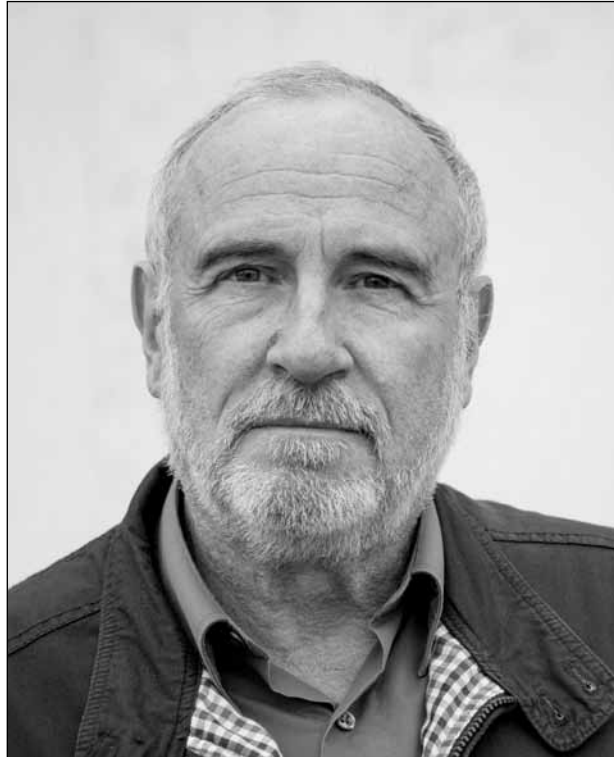

JUBILEÁ

Jubilujúci docent Jozef Zábojník

V dobrom zdraví a plný pracovného elánu v tomto roku oslávil svoje životné jubileum doc. PhDr. Jozef Zábojník, CSc., vedecký pracovník špecializujúci sa na dejiny doby sťahovania národov a staršieho úseku včasnostredovekého obdobia. Narodil sa 29. februára 1952 v Zlatých Moravciach, kde vychodil základnú školu a absolvoval aj stredoškolské štúdium. Od roku 1970 bol poslucháčom denného štúdia archeológie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Štúdium úspešne ukončil vo februári roku 1976 obhájením diplomovej práce „K problematike vývoja severnej časti Dunajskej kotliny v 7. – 8. storočí“ a štátnou záverečnou skúškou. Ale už v lete v roku 1975 sa stal pracovníkom Archeologického ústavu SAV v Nitre, kde je zamestnaný dodnes.

V roku 1983 získal na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave akademickú hodnosť doktora filozofie (PhDr.). V roku 1992 úspešne obhájil kandidátsku dizertačnú prácu „Sociálno-ekonomická problematika severného a severozápadného okrajového územia avarskeho kaganátu“, ktorou dosiahol akademickú hodnosť

kandidáta historických vied (CSc.). V roku 1990 obdržal štipendium nadácie Alexander von Humboldt-Stiftung, v rámci ktorého pôsobil až do roku 1992 ako hosťujúci vedecký pracovník v Institut für Vor- und Frühgeschichte und Provinzialrömische Archäologie na Ludwig-Maximilians-Universität v Mníchove. V roku 2000 v rámci opätovného prijatia nadáciou Alexander von Humboldt-Stiftung štyri mesiace opäť pôsobil na uvedenej univerzite. Okrem týchto dlhodobých študijných pobytov uskutočnil aj viacero krátkodobých zahraničných študijných ciest (Maďarsko, Bulharsko, Švajčiarsko, Rakúsko, Poľsko, Nemecko, Rumunsko, Srbsko, Slovinsko, Chorvátsko, Česká republika).

V školskom roku 1994–1995 okrem svojej práce v Archeologickom ústave SAV jubilant pôsobil ako externý učiteľ na Katedre histórie Vysokej školy pedagogickej v Nitre (dnes Univerzita Konštantína Filozofa), neskôr, v rokoch 2001–2009 na Katedre archeológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave. Na univerzitách získal bohaté skúsenosti s pedagogickým procesom

v odbore archeológia, čo spolu s jeho vedeckou akribiou bolo predpokladom jeho habilitácie v roku 2008 na prestížnej Filozofickej fakulte Univerzity Karlovej v Prahe prácou „Kapitoly k dejinám včasného stredoveku na Slovensku.“ V rámci pedagogického pôsobenia bol vedúcim mnohých diplomových prác na viacerých vysokých školách (Praha, Bratislava, Nitra) a na materskom pracovisku bol školiteľom viacerých doktorandov. Je pravidelne pozývaný prednášať na vybrané témy nielen na domácich vysokých školách, ale aj na univerzitách a významných vedeckých pracoviskách v zahraničí (Brno, Praha, Lódž, Warszawa, Lublin, Leipzig atď.). Výsledky svojho bádania prezentoval na medzinárodných kongresoch slovanskej archeológie a početných domácich, predovšetkým však na zahraničných vedeckých konferenciách (Nemecko, Rakúsko, Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Bulharsko, Česká republika, Francúzsko, Srbsko). Časť referátov, ak z uvedených podujatí vyšiel zborník, bola aj publikovaná.

Popri tejto činnosti ako spoluautor scenárov a výkonný pracovník popularizoval vedecké výsledky nášho ústavu pri príprave a realizácii výstav „Počiatky slovenských dejín a prejavy veľkomoravskej tradície vo výtvarnom a literárnom umení“ a „Praveké a včasnohistorické poklady Slovenska“. Nevyhýbal sa ani pomerne nevďačnej úlohe redaktora, o čom svedčí skutočnosť, že na vydanie pripravil zborník zo sympózia „Ethnische und kulturelle Verhältnisse an der mittleren Donau vom 6. bis zum 11. Jahrhundert“ a pri príležitosti životného jubilea Jozefa Hošša sa podujal zostaviť a redakčne spracovať zborník „Aevum Medium“.

Dôležitou súčasťou práce archeológa sú terénne výskumy a Jozef Zábojník svojou prislovečnou precíznosťou je akoby predurčený na ich realizáciu. Počas svojej kariéry viedol viacero archeologických výskumov: stredoveký kostol a cintorín v Zlatých Moravciach-Žitavonoch (1975, 1976), včasnostredoveké pohrebisko v Cíferi-Páci (1976), polykultúrne sídlisko, stredoveký kostol a zaniknutá dedina v Chľabe (1977–1980), pohrebisko a sídlisko z obdobia Avarskeho kaganátu v Obide (1981–1984), pohrebisko z 9.–10. stor. v Bučanoch (1986), stredoveký a novoveký kláštor v Nitre na Zobore (1988), včasnostredoveké sídlisko a pohrebisko v Nitre-Trznici (2000), sídlisko z obdobia Avarskeho kaganátu v Nových Zámkoch (2007).

Diplomová práca bola východiskom záujmu docenta Zábojníka o problematiku Avarskeho kaganátu, v ktorej sa vypracoval na popredného bádateľa európskeho formátu. Rozsiahlejšia štú-

dia „K výskytu predmetov západného pôvodu na pohrebiskách z obdobia avarskej ríše v Dunajskej kotline“, publikovaná v našom časopise, stojí na počiatku širokého portfólia archeológmi i historikmi používaných a často citovaných vedeckých prác jubilanta. Výsledky Zábojníkovej mnohoročnej výskumnej práce by bolo možné zhrnúť do krátkeho konštatovania, že je autorom dvoch monografií, spoluautorom troch monografií a autorom veľkého počtu pôvodných vedeckých prác publikovaných doma i v zahraničí a čitateľa odkázať na jeho bibliografiu. Niektoré z jeho prác sú natoľko závažnými míľnikmi v bádani, že ich nemožno prejsť takýmto lacným konštatovaním. Zároveň ale, keďže v tomto krátkom medailóne nie je možné venovať sa všetkým publikačným aktivitám Jozefa Zábojníka, pozornosť upriamim aspoň na tie najvýznamnejšie.

Materiálnu kultúru z obdobia Avarskeho kaganátu poznáme predovšetkým z nespočetných hrobov a pohrebísk, ktoré poskytujú pre archeológov mimoriadne vďačný výskumný materiál. Spracovanie nálezov zo sídlisk a ich vyhodnotenie nie je ani zďaleka až také atraktívne. J. Zábojník neopomenul ani tento fenomén a prvým systematickým spracovaním problematiky v štúdiu „On the Problems of Settlements of the Avar Khaganate Period in Slovakia“ položil teoretické základy výskumu sídlisk tohto obdobia. K problematike sa takmer po štvrtstoročí vrátil a v spolupráci so svojim diplomantom M. Odlerom sa v roku podieľal na vydaní monotematického päťdesiateho čísla Štúdiijných zvestí AÚ SAV, ktoré vyšlo v roku 2011.

Prelomovým momentom v štúdiu hmotných prameňov z pohrebísk je rozsiahla práca „Seriation von Gürtelbeschlaggarnituren aus dem Gebiet der Slowakei und Österreichs“, v ktorej za pomoci štatistickej analýzy potvrdil opodstatnenosť členenia obdobia Avarskeho kaganátu na tri chronologické úseky. Táto štúdia je v odbornej literatúre mimoriadne často citovaná. Vychádzajúc z kandidátskej práce jubilant publikoval obsérnu štúdiu „Soziale Problematik der Gräberfelder des nördlichen und nordwestlichen Randgebietes des Awarischen Kaganats“, kde postrehol viaceré dôležité činitele vo vývoji osídlenia z hľadiska sociálnych a kultúrnych prejavov vtedajšieho obyvateľstva v severnej časti Avarskeho kaganátu.

V celom rade príspevkov sa J. Zábojník zaoberal fenoménmi súvisiacimi s pohrebným rítom, prípadne vybranými predmetmi materiálnej kultúry. Do prvej skupiny patria štúdie ako napríklad „Birituálne pohrebiská v severnej a západnej časti Karpatskej kotliny v období avarskeho kaganátu“, „Úpravy hrobových jám na pohrebiskách

z obdobia avarského kaganátu na území Slovenska“, „Hrob 63 na pohrebisku v Čiernom Brode. Problematika hrobov s parciálnym spolupočovaním zvierat v období avarského kaganátu“. Materiálnou kultúrou sa úplne prirodzene musel zaoberať v mnohých prácach, ale niektorým druhom predmetov venoval detailnejšiu pozornosť. Ide predovšetkým o štúdie „Zur Problematik der ‘byzantinischen’ Gürtelbeschlüge aus Čataj, Slowakei“, „Nálezy tzv. zvonov na pečenie na lokalitách z obdobia avarského kaganátu na území Slovenska“, „K problematike bijakov z obdobia avarského kaganátu“ a „Hrob 1/68 na pohrebisku z obdobia avarského kaganátu v Radvani nad Dunajom, v časti Žitava I. K problematike falér typu Žitavská Tôň“.

Výsledky svojho dlhoročného bádania a rozsiahle vedomosti o problematike jubilant zúročil napísaním monografie „Slovensko a Avarský kaganát“. Motiváciou na jej vydanie bola snaha ucelenou formou poskytnúť svoje poznatky predovšetkým študentom archeológie, preto aj kniha bola vydaná Filozofickou fakultou UK v Bratislave. Publikácia bola rýchlo rozobraná, čo si vyžiadalo jej druhé prepracované a doplnené vydanie.

Tento informatívny prehľad o najvýznamnejších počinoch docenta Zábojníka v oblasti bádania o Avarskom kaganáte by nebol úplný, ak by jeho súčasťou nebola aj charakteristika zatiaľ jeho poslednej monografie „Pohrebisko z obdobia avarského kaganátu vo Valalíkoch-Všechsvätých“, napísanej v spoluautorstve s J. Bérešom. Impulzom pre jej vznik bola skutočnosť, že z územia východného Slovenska dosiaľ nebolo komplexne vyhodnotené a sprístupnené vedeckej komunite žiadne pohrebisko. Kniha o pohrebisku vo Valalíkoch stojí na počiatku pripravovanej série monografií zaoberajúcich sa jednotlivými nekropolami datovanými do obdobia Avarského kaganátu z územia Slovenska, ktoré jubilant hodlá ešte napísať. Momentálne dokončuje monografické spracovanie pohrebiska v Obide.

Aj keď je obdobie Avarského kaganátu ťažiskom jeho dlhodobého bádateľského úsilia, záujem Jozefa Zábojníka sa neobmedzuje len na tento úsek našich dejín. Predmetom jeho výskumu je už dve desaťročia aj obdobie sťahovania národov, ktorému venoval pozornosť v štúdiách „Das völkerwanderungszeitliche Gräberfeld von Čataj“ alebo, spolu s L. Luštíkovou, „Keramické nálezy z Valalíkov-Buzíc“. V nasledujúcej pasáži nemôžem byť

neosobný. Pretože som vedel, že Jozef vyhotovil kompletnú databázu nálezísk z doby sťahovania národov, požiadal som ho o spoluprácu pri formulovaní argumentov k datovaniu počiatkov včasnoslovanského osídlenia Slovenska. Výsledkom nášho snaženia bolo vytvorenie obrazu etnických zmien v najmladšej fáze doby sťahovania národov, prejavujúci sa úbytkom germánskeho elementu a nástupom pamiatok pražskej kultúry, prezentované napríklad v štúdiách „Príspevok do diskusie o počiatkoch slovanského osídlenia Slovenska“, „Frühslawisches Siedlungsobjekt aus Suchohrad. Zur Problematik der langobardisch-slawischen Beziehungen“, a tiež v príspevku spolu s L. Olexom „Nové sídliskové nálezy z Nižnej Myšle. K problematike včasnoslovanského osídlenia horného Potisia“.

Doc. PhDr. Jozef Zábojník, CSc., je priam renesančný človek s mnohými záujmami. Oblubuje pohybové aktivity, ktorými sa udržiava vo výbornej fyzickej kondícii. V mladosti jazdil na koni, neskôr presedlal na cestný bicykel, ktorému sa intenzívne venoval niekoľko desaťročí. Od študentských čias až po nedávnu minulosť bol aj aktívnym horolezcom. Okrem častých výstupov v našich horách sa zúčastnil viacerých výprav do Álp (1993, 1995, 1997, 1999), expedícií na súostrovie Špicbergy (1988) a do bolívijských Ánd (1998). Jeho neutíchajúcou láskou je zborový spev, v ktorom dosahuje profesionálnu úroveň. Začínal s ním v siedmich rokoch v detskom speváckom zbere na základnej škole v Zlatých Moravciach. Neskôr spieval v mládežníckom speváckom zbere Schola cantorum pri Gymnázii v Zlatých Moravciach (1967–1970). S vysokoškolským speváckym zborom Technik (1970–1984) vystupoval na kultúrnych podujatiach doma aj v zahraničí. Donedávna spieval v speváckom zbere Technik-Akademik (2005–2016), zároveň od roku 1995 pôsobí v speváckom zbere Nitria, od roku 2009 je jeho prezidentom.

Milý Jožko, pri Tvojej vitalite je 65 rokov len číslo, upozorňujúce na to, že už nie si práve najmladší. O Tvojej tvorivej sile, o Tvojej zanietenosti pre prácu a cieľoch, ktoré si pred seba kladieš svedčí, že aj v súčasnosti sa spolupodieľaš na viacerých dlhodobých projektoch. V mene svojom, v mene kolegov a priateľov Ti prajem, aby si v plnom zdraví ešte dlho naplňal svoje bádateľské zámery, aby Ťa neopúšťali inšpiratívne nápady, koncepčné a kritické myslenie, ale aj zmysel pre humor. Zároveň Ti želám veľa spokojnosti v osobnom živote a pohodu v kruhu svojej rozrastajúcej sa rodiny.

Gabriel Fusek

BIBLIOGRAFIA

1976

1. Výskum stredovekého cintorína v Zlatých Moravciach-Žitavanoch. AVANS 1975, 1976, 224, 225.

1977

2. Slovanské pohrebisko v Cíferi-Páci. AVANS 1976, 1977, 294–298.

1978

3. K výskytu predmetov západného pôvodu na pohrebiskách z obdobia avarskej ríše v Dunajskej kotline. Slov. Arch. 26, 1978, 193–214.
4. Výskum stredovekej sakrálnej stavby v Chľabe. AVANS 1977, 1978, 279, 280.

1980

5. Sociálne a kultúrne prejavy na pohrebiskách 7.–8. storočia na juhozápadnom Slovensku. In: IV. medzinárodný kongres slovanskej archeológie. Sofia 15.–22. septembra 1980. Zborník referátov ČSSR. Nitra 1980, 194–200.
6. Tretia sezóna výskumu v Chľabe. AVANS 1979, 1980, 253–255.
7. Výskum stredovekého kostola a sídliska v Chľabe. AVANS 1978, 1980, 278–281.
8. Významné slovanské náleziská na Slovensku (rec). Arch. Rozhledy 32, 1980, 107.

1982

9. Výskum slovansko-avarského pohrebiska v Štúrove-Obide. AVANS 1981, 1982, 305–308.

1983

10. Výskum pohrebiska a sídliska z doby avarskej ríše v Štúrove-Obide. AVANS 1982, 1983, 261–264.

1984

11. Tretia sezóna výskumu pohrebiska a sídliska z doby avarskej ríše v Štúrove-Obide. AVANS 1983, 1984, 225–227.
12. Zur Problematik des Waffenvorkommens auf Gräberfeldern aus der Zeit des Awarenreiches in den nordwestlichen Teilen des Karpatenbeckens. In: Interaktionen der mitteleuropäischen Slawen und anderen Ethnika im 6.–10. Jahrhundert. Nitra 1984, 297–302.

1985

13. Výskum pohrebiska a sídliska z obdobia avarského kaganátu v Štúrove-Obide. AVANS 1984, 1985, 257–259.
14. Výskum včasnostredovekého pohrebiska v Cíferi-Páci. Štud. Zvesti AÚ SAV 21, 1985, 205–220.
15. Zur horizontalen Stratigraphie des Gräberfeldes in Radvaň nad Dunajom-Žitavská Tôň. Slov. Arch. 33, 1985, 329–346.

1988

16. K voprosu posselenij epochy Avarskogo kaganata v Slovakii. In: P. P. Toločko/Ja. E. Borovskij/A. A. Kozlovskij/A. P. Mocja (Red.): Trudy V. meždunarodnogo kongressa archeologov-slavistov. Tom 2. Kijev 1988, 246–250.
17. On the Problems of Settlements of the Avar Khaganate Period in Slovakia. Arch. Rozhledy 40, 1988, 401–437.
18. 83 hesiel lokalít z okresov Dunajská Streda a Galanta. In: D. Bialeková (Zost.): Pramene k dejinám osídlenia Slovenska z konca 5. až z 13. storočia. I. zväzok. Bratislava, hlavné mesto SSR a Západoslovenský kraj. Nitra 1989.

1989

19. Zur Frage der Kontakte der nördlichen Peripherie des awarischen Kaganats mit den westlichen Gebiete. Wosinsky Mór Múz. Évk. 15, 1989, 103–111.

1990

20. Gräberfeld und Siedlung aus der Zeit des awarischen Kaganats in Štúrovo-Obid. In: Die Ergebnisse der archäologischen Ausgrabungen beim Aufbau des Kraftwerkssystems Gabčíkovo-Nagymaros. Nové Vozokany 6.–7. Oktober 1988. Sammelband von Beiträgen. Nitra 1990, 61–68.

1991

21. Seriation von Gürtelbeschlaggarnituren aus dem Gebiet der Slowakei und Österreichs (Beitrag zur Chronologie der Zeit des awarischen Kaganats). In: Z. Čilinská (Red.): K problematike osídlenia stredodunajskej oblasti vo včasnom stredoveku. Nitra 1991, 219–321.

1992

22. 46 hesiel lokalít z okresu Veľký Krtíš. In: D. Bialeková (Zost.): Pramene k dejinám osídlenia Slovenska z konca 5. až z 13. storočia. II. zväzok, Stredoslovenský kraj. Nitra 1992.

1993

23. K niektorým aspektom pohrebného ritu v období avarského kaganátu. In: E. Krekovič (Zost.): Kultové a sociálne aspekty pohrebného ritu od najstarších čias po súčasnosť. Bratislava 1993, 28–36.

1994

24. István Bóna: Das Hunnenreich. Budapest/Stuttgart 1991 (rec.). Slov. Arch. 42, 1994, 238–242.

1995

25. Soziale Problematik der Gräberfelder des nördlichen und nordwestlichen Randgebietes des Awarischen Kaganats. Slov. Arch. 43, 1995, 205–344.

1996

26. Westliches Fremdmaterial und germanische Motivik im mittelawarischen Material. In: Reitervölker aus dem Osten. Hunnen + Awaren. Burgenländische Landausstellung 1996. Schoß Halbturn. 26. April–31. Oktober 1996. Begleitbuch und Katalog. Eisenstadt 1996, 282–286.
27. Zum Vorkommen der Reitergräber auf Gräberfeldern aus der Zeit des awarischen Kaganats. In: D. Bialeková/J. Zábojník (Hrsg.): Ethnische und kulturelle Verhältnisse an der mittleren Donau vom 6. bis zum 11. Jahrhundert. Symposium Nitra 6. bis 10. November 1994. Bratislava 1996, 179–193.

1997

28. Das völkerwanderungszeitliche Gräberfeld von Čataj. In: J. Tejral/H. Friesinger/M. Kazanski (Hrsg.): Neue Beiträge zur Erforschung der Spätantike im mittleren Donauroum. Spisy AÚ AV ČR Brno 8. Brno 1997, 77–82.

1998

29. Osídlenie Zlatých Moraviec a okolia od zmeny letopočtov. In: M. Bátora/M. Zaťko (Zost.): Zlaté Moravce. Zlaté Moravce 1998, 155–166.

1999

30. Das Awarische Kaganat und die Slawen an seiner nördlichen Peripherie. Probleme der archäologischen Abgrenzung. Slov. Arch. 47, 1999, 153–173.
31. Materiálna kultúra nálezísk z obdobia avarského kaganátu na Slovensku. In: A. Avenarius/Z. Ševčíková (Zost.): Slovensko a európsky juhovýchod. Medzikultúrne vzťahy a kontexty (zborník k životnému jubileu Tatiany Štefanovičovej). Bratislava 1999, 189–222.
32. Sídliskový objekt z obdobia avarského kaganátu v Radvani nad Dunajom-Žitave. AVANS 1997, 1999, 166, 167.

2000

33. Attila Kiss: Das awarenzeitliche gepidische Gräberfeld von Kölked-Feketekapu A (rec.). Germania 78, 2000, 241–244.
34. Ojedinelý nález šatovej spony(?) z Kapiniec. AVANS 1998, 2000, 185, 186.
35. Zur Problematik der „byzantinischen“ Gürtelbeschläge aus Čataj, Slowakei. In: F. Daim (Hrsg.): Die Awaren am Rand der byzantinischen Welt. Studien zu Diplomatie, Handel und Technologietransfer im Frühmittelalter. Innsbruck 2000, 327–365.

2001

36. Nález prasleny z Kapiniec. AVANS 2000, 2001, 214.

2002

37. Kolokvium „Biritualita v pravekom, protohistorickom a včasnostredovekom vývoji“. Inf. SAS 13/2, 2002, 17, 18.
38. Renate Pirling/Margareta Siepen: Das römisch-fränkische Gräberfeld von Krefeld-Gellep 1983 (rec.). Slov. Arch. 50, 2002, 176.
39. Slovensko a avarský kaganát. In: A. Ruttkay/M. Ruttkay/P. Šalkovský (Ed.): Slovensko vo včasnom stredoveku. Nitra 2002, 29–39.
40. Výskum na nádvorí mestskej tržnice v Nitre. Inf. SAS 13/2, 2002, 4.
41. Životné jubileum PhDr. Zlaty Čilinskej, DrSc. Slov. Arch. 50, 2002, 353, 354.
42. 210 hesiel lokalít z územia Slovenska. In: J. Szentpéteri (Hrsg.): Archäologische Denkmäler der Awarenzeit in Mitteleuropa. Varia Arch. Hungarica 13/1, 2. Budapest 2002.

2003

43. Kolokvium Vypovedacia hodnota hrobového inventára zo sociálneho hľadiska. Inf. SAS 14/2, 2003, 20, 21.
44. Neznáme nálezy zo známych archeologických lokalít. AVANS 2002, 2003, 159–162.

2004

45. Birituálne pohrebiská v severnej a západnej časti Karpatskej kotliny v období avarského kaganátu. Štud. Zvesti AÚ SAV 36, 2004, 339–358.
46. K niektorým otázkam výskytu keramiky na pohrebiskách z obdobia avarského kaganátu. In: G. Fusek (Zost.): Zborník na počesť Dariny Bialekovej. Nitra 2004, 451–458.
47. Kolokvium Biritualita v pravekom, protohistorickom a včasnostredovekom vývoji. Štud. Zvesti AÚ SAV 36, 2004, 291, 292.
48. Slovensko a avarský kaganát. Stud. Arch. Mediev. 6. Bratislava 2004.

2005

49. Avari a avarský kaganát v kontexte včasnostredovekej Európy. Rocznik Przemyski. Arch. 41, 2005, 99–112.
50. K interpretácii hrobových príloh z pohrebisk obdobia avarského kaganátu na Slovensku. Štud. Zvesti AÚ SAV 37, 2005, 29–51.
51. Kolokvium Vypovedacia hodnota hrobového inventára zo sociálneho hľadiska. Štud. Zvesti AÚ SAV 37, 2005, 5, 6.
52. Mikulčice – awarische Stadt? In: P. Kouřil (Hrsg.): Die frühmittelalterliche Elite bei den Völkern des östlichen Mitteleuropas (mit einem speziellen Blick auf die großmährische Problematik). Spisy AÚ AV ČR Brno 25. Brno 2005, 101–114.
53. Slovensko a avarský kaganát. Domino Fórum 14/39, 28. 9. 2005, 20.
54. Dejiny avarského kaganátu. Domino Fórum 14/42, 30. 10. 2005, 17.

2006

55. Avari v predhorí Karpát (na východnom Slovensku a v Košickej kotline). In: J. Gancarski (Red.): Wczesne średniowiecze w Karpatach polskich. Krosno 2006, 151–176.
56. Beziehungen der Awaren zu den benachbarten Großmächten und Ethnika. In: M. Gálik/T. Štefanovičová (Ed.): Trade, Journeys, Inter- and Inncultural Communication in East and West (up to 1250). Bratislava 2006, 143–159.
57. Doc. PhDr. Jozef Hoššo, CSc. In: J. Zábojník (Red.): Aevum Medium. Zborník na počesť Jozefa Hošša. Stud. Arch. et Mediev. 8. Bratislava 2006, 13, 14.
58. Jozef Hoššo – bibliografia. In: J. Zábojník (Red.): Aevum Medium. Zborník na počesť Jozefa Hošša. Stud. Arch. et Mediev. 8. Bratislava 2006, 15–17.
59. Kolokviá k problematike pohrebného ritu. Štud. Zvesti AÚ SAV 39, 2006, 5–8.
60. Nálezy tzv. zvonov na pečenie na lokalitách z obdobia avarského kaganátu na území Slovenska. In: J. Zábojník (Red.): Aevum Medium. Zborník na počesť Jozefa Hošša. Stud. Arch. et Mediev. 8. Bratislava 2006, 133–147.
61. Pohrebisko z obdobia avarského kaganátu a včasnostredoveké sídliskové objekty v Čiernom Brode. Slov. Arch. 54, 2006, 95–142.
62. Úpravy hrobových jám na pohrebiskách z obdobia avarského kaganátu na území Slovenska. Štud. Zvesti AÚ SAV 39, 2006, 119–135.

2007

63. Die Rolle der Münzdatierung in der Mittelawarenzeit. Antaeus 29–30, 2008, 301–306.
64. Hrob 63 na pohrebisku v Čiernom Brode. Problematika hrobov s parciálnym spolupočovaním zvierat v období avarského kaganátu. Slov. Arch. 55, 2007, 353–386.
65. K problematike predmetov „byzantského pôvodu“ z nálezísk obdobia avarského kaganátu na Slovensku. In: V. Turčan (Zost.): Byzantská kultúra a Slovensko. Zborník štúdií. Bratislava 2007, 13–32.

2008

66. K problematike priestorového vzťahu medzi pohrebiskom a sídliskovým areálom v období avarského kaganátu na južnom Slovensku. Slov. Arch. 56, 2008, 269–292.
67. Siedlung aus der Zeit des Awarischen Khaganats in Nové Zámky (Südwestslowakei). Acta Arch. Acad. Scien. Hungaricae 59, 2008, 313–318.
68. Szlovákia az Avar Kaganátus korában. In: A. Molnár/A. Nagy/P. Tomka (Szerk.): Jötték – mentek. Langobardok és avarok a Kisalföldön. Kiállításvezető. Győr 2008, 135–164.
69. Zur Problematik der Siedlungen aus der Zeit des Awarischen Kaganats in der Slowakei. In: J. Bemmann (Hrsg.): Kulturwandel in Mitteleuropa. Langobarden – Awaren – Slawen. Akten der Internationalen Tagung in Bonn vom 25. bis 28. Februar 2008. Bonn 2008, 591–599.
70. Životné jubileum Márie Rejholcovej. Inf. SAS 19/2, 2008, 29.

2009

71. Antike Münzen im Gebiet der Slowakei aus der Zeit des Awarischen Khaganats. In: M. Wołoszyn (Ed.): Byzantine Coins in Central Europe between the 5th and 10th Century. Kraków 2009, 403–415.
72. K problematike bijakov z obdobia avarského kaganátu. Slov. Arch. 57, 2009, 139–182.
73. Slovensko a avarský kaganát. Stud. Arch. Mediev. 9. Bratislava 2009.
74. Slovensko v období avarského kaganátu. Hist. Revue 20/1, 2009, 58–61.
75. Výskum sídliska z obdobia avarského kaganátu v Nových Zámkoch. AVANS 2007, 2009, 199–201.
76. Sklený pohár z pohrebiska z obdobia sťahovania národov v Čataji. Štud. Zvesti AÚ SAV 45, 2009, 189–191.

2010

77. Problematika včasného stredoveku na Slovensku. *Hist. Čas.* 58/2, 2010, 213–231.
 78. Das Gebiet Mitteleuropas nördlich der Donau im 6.–8. Jahrhundert. *Acta Arch. Carpathica* 45, 2010, 179–201.
 79. Zur Problematik der Zierscheiben des frühen Mittelalters. In: A. Urbaniak/R. Prochowicz/I. Jakubczyk/M. Levada/J. Schuster (Red.): *Terra Barbarica. Studia ofiarowane Magdalenie Mączyńskiej w 65. rocznicę urodzin.* Łódź – Warszawa 2010, 497–505.

2011

80. Hrob 1/68 na pohrebisku z obdobia avarského kaganátu v Radvani nad Dunajom, v časti Žitava I. K problematike falér typu Žitavská Tõň. *Slov. Arch.* 59, 2011, 319–335.
 81. Zum Vorkommen von Gegenständen „awarischer“ Provenienz auf den slawischen Burgwällen nördlich der Donau. In: J. Macháček/Š. Ungerman (Hrsg.): *Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa.* Bonn 2011, 203–214.

2012

82. Die mittelawarenzeitliche Gürtelgarnitur aus Čataj. In: T. Vida (Szerk.): *Thesaurus Avarorum. Régészeti tanulmányok Garam Éva tiszteletére. Archaeological Studies in Honour of Éva Garam.* Budapest 2012, 597–603.
 83. Chamtivosť, nenávisť, bázeň, strach alebo úcta? K problematike sekundárnych zásahov do hrobov na pohrebiskách z obdobia avarského kaganátu na území Slovenska. *Acta Hist. Neosoliensia.* 15/1–2, 2012, 35–46.

2013

84. Tri heslá pre Encyclopaedia Beliana. 7. zväzok. Bratislava 2013.

2014

85. Slovania a avarský kaganát. In: P. Kouřil (Ed.): *Velká Morava a počátky křesťanství.* Brno 2014, 33–39.
 86. The Slavs and the Avar Khaganate. In: P. Kouřil (Ed.): *Great Moravia and the beginnings of Christianity.* Brno 2014, 35–41.

2015

87. Saxe und andere Waffen westlichen Ursprungs auf dem Gräberfeld aus der Zeit des awarischen Khaganats in Valaliky-Všechsvätých. In: C. Cosma (Ed.): *Warriors, weapons, and harness from the 5th–10th centuries in the Carpathian Basin.* Cluj-Napoca 2015, 147–176.
 88. Zum Verhältnis zwischen Archäologie und Anthropologie am Beispiel frühmittelalterlicher Gräberfelder aus dem Mitteldonauraum (7.–10. Jahrhundert). In: O. Heinrich-Tamáska/H. Herold/P. Straub/T. Vida (Hrsg.): *„Castellum, civitas, urbs“ – Zentren und Eliten im frühmittelalterlichen Ostmitteleuropa – Centres and Elites in Early Medieval East-Central Europe.* Budapest – Leipzig – Keszthely – Rahden/Westf. 2015, 277–292.

2016

89. Kontakty a stret Avarov so Slovanmi. Najmä na území Karpatskej kotliny. *Hist. Revue* 27, 2016/12, 48–53.

V spoluautorstve

90. P. Bednár/E. Fottová/J. Zábojník: Výskum v priestore mestskej tržnice v Nitre. *AVANS* 2000, 2001, 39, 40.
 91. P. Bednár/E. Fottová/J. Zábojník: Výskum v priestore mestskej tržnice v Nitre. *AVANS* 2001, 2002, 32, 33.
 92. J. Beljak/N. Pažinová/L. Roganský/J. Zábojník: Archeologická prospekcia vybraných lokalít v Honte. *AVANS* 2007, 2009, 38–41.
 93. G. Fusek/M. Hanuliak/J. Zábojník: Včasnოსlovanské sídliskové objekty z Chľaby. *Arch. Rozhledy* 39, 1987, 129–140.
 94. G. Fusek/L. Olexa/J. Zábojník: Nové sídliskové nálezy z Nižnej Myšle. K problematike včasnოსlovanského osídlenia horného Potisia. *Slov. Arch.* 58, 2010, 337–364.
 95. G. Fusek/J. Zábojník: Ausklang der Spätantike und Anfang des Frühmittelalters in der nördlichen Peripherie Karpatenbeckens. In: P. Kaczanowski/M. Parczewski (Red.): *Archeologia o początkach Słowian.* Kraków 2005, 541–566.
 96. G. Fusek/J. Zábojník: Experiment s modelovaním zvonov na pečenie. In: J. Zábojník (Red.): *Aevum Medium. Zborník na počesť Jozefa Hošša.* Stud. Arch. et Mediev. 8. Bratislava 2006, 19–22.
 97. G. Fusek/J. Zábojník: Frühslawisches Siedlungsobjekt aus Suchohrad. Zur Problematik der langobardisch-slavischen Beziehungen. In: J. Beljak/G. Březinová/V. Varsik (Ed.): *Archeológia Barbarov 2009. Hospodárstvo Germánov. Sídliskové a ekonomické štruktúry od neskorej doby laténskej po včasný stredovek.* Nitra 2010, 155–180.
 98. G. Fusek/J. Zábojník: Príspevok do diskusie o počiatkoch slovanského osídlenia Slovenska. *Slov. Arch.* 51, 2003, 319–340.
 99. M. Hanuliak/J. Zábojník: Dva stredoveké objekty na výskume v Chľabe. *Štud. Zvesti AÚ SAV* 19, 1981, 55–65.
 100. M. Hanuliak/J. Zábojník: Najnovšie výsledky výskumu v Chľabe. *Arch. Hist.* 6, 1981, 505–512.
 101. M. Hanuliak/J. Zábojník: Pohrebisko zo 7.–8. stor. v Čataji, okr. Bratislava-vidiek. *Arch. Rozhledy* 34, 1982, 492–503, 583–588.
 102. M. Hanuliak/J. Zábojník: Výskumy z obdobia stredoveku na trase výstavby Sústavy vodných diel na Dunaji. *Arch. Hist.* 5, 1980, 193–208.

103. M. Hanuliak/J. Zábojník: Výsledky archeologického výskumu v Chľabe. *Castrum Novum* 1, 1982, 43–62.
104. M. Hanuliak/J. Zábojník: Výsledky prieskumu v katastroch obcí Salka a Leľa. *AVANS* 1980, 1981, 77–84.
105. M. Hanuliak/J. Zábojník: Výsledky výskumu v Chľabe. *AVANS* 1980, 1981, 84–86.
106. M. Hanuliak/J. Zábojník: Záchranný výskum v Bučanoch. *AVANS* 1986, 1987, 45, 46.
107. E. Kováčsová/J. Zábojník: Nález stredovekej sekery z Veľkej Mače. *AVANS* 1994, 1996, 109.
108. I. Kvetánová/J. Zábojník: Anton Distelberger: Österreichs Awarinnen. *Frauen aus Gräbern des 7. und 8. Jahrhunderts. Archäologische Forschungen in Niederösterreich 3. St. Pölten 2004 (rec.)*. *Slov. Arch.* 54, 2006, 185–187.
109. L. Luštková/J. Zábojník: Keramické nálezy z Valalíkov-Buzíc. *Zbor. SNM*. 57, *Arch.* 23, 2013, 245–252.
110. M. Odler/J. Zábojník: Sídlišká z 8. storočia na juhozápadnom Slovensku. *Štud. Zvesti AÚ SAV* 50, 2011, 101–220.
111. O. Oždáni/G. Nevizánsky/I. Kuzma/J. Zábojník: Militária – Konský postroj – Voz. *Terminológia archeologickej hmotnej kultúry na Slovensku II*. Nitra 1992.
112. K. Pieta/J. Zábojník: Ojedinelý nález honosných falér z Nových Zámkov(?). *AVANS* 2004, 2006, 157, 158.
113. J. Rajtár/J. Zábojník: Fragmente von hunnischen Kesseln in Iža. In: A. Măgureanu/E. Gáll (Ed.): *Între stepă și imperiu. Zwischen der Steppe und dem Reich. Between the Steppe and the Empire. Studii în onoarea lui Radu Harhoiu. Archäologische Studien für Radu Harhoiu zum 65. Geburtstag. Archaeological Studies in honour of Radu Harhoiu at 65th Anniversary*. București 2010, 119–126.
114. E. Wiedermann/J. Zábojník: Prieskum osídlenia povodia Vyčomy. *AVANS* 1987, 1988, 141, 142.
115. E. Wiedermann/J. Zábojník: Prieskum osídlenia Haláčoviec. *AVANS* 1988, 1990, 174, 175.
116. J. Zábojník/M. Bartík: K lokalizácii a názvom niektorých archeologických nálezísk na území Slovenska. *Štud. Zvesti AÚ SAV* 54, 2013, 145–152.
117. J. Zábojník/J. Béreš: Pohrebisko z obdobia avarského kaganátu vo Valalíkov-Všechsvätých. *Arch. Slovaca Stud.* 26. Nitra 2016.
118. J. Zábojník/G. Fusek: Obydlie na sídlisku z obdobia avarského kaganátu v Nových Zámkoch. *Štud. Zvesti AÚ SAV* 53, 2013, 5–22.
119. J. Zábojník/M. Horák/L. Mihok/M. Soláriková: K štúdiu výroby tzv. severotalianskych bronzových kovaní. In: Z. Čilinská (Red.): *K problematike osídlenia stredodunajskej oblasti vo včasnom stredoveku*. Nitra 1991, 323–331.

Podľa autorových podkladov zostavila *Zuzana Staneková*